

VASTUVÕETUD TEKSTID

P8_TA(2017)0215

Geneetiliselt muundatud mais DAS-40278-9

Euroopa Parlamendi 17. mai 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi DAS-40278-9 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (D050183 – 2017/2674(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni rakendusotsuse eelnõu, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi DAS-40278-9 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (D050183),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta¹, eriti selle artikli 7 lõiget 3, artikli 9 lõiget 2, artikli 19 lõiget 3 ja artikli 21 lõiget 2,
- võttes arvesse määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises toiduahela ja loomatervishoiu komitees 27. märtsil 2017 toimunud hääletust, millel arvamust ei esitatud,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes)² artikleid 11 ja 13,
- võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) 26. oktoobril 2016. aastal vastu võetud ja 5. detsembril 2016. aastal avaldatud arvamust³,
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida

¹ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

² ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

³ <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4633>.

kohaldatakse komisjoni rakendamisoluluste teostamise suhtes (COM(2017)0085, COD(2017)0035),

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, kus esitatakse vastuväiteid geneetiliselt muundatud organismide kasutamiseks lubade andmise kohta¹,

¹

- Euroopa Parlamendi 16. jaanuari 2014. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega lastakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/18/EÜ viljelemise eesmärgil turule geneetiliselt muundatud ja teatavate liblikaliste maisikahjurite suhtes resistentne maisitööde (*Zea mays* L., liin 1507) (ELT C 482, 23.12.2016, lk 110),
- Euroopa Parlamendi 16. detsembri 2015. aasta resolutsioon komisjoni 4. detsembri 2015. aasta rakendusotsuse (EL) 2015/2279 kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi NK603 × T25 sisaldavad, sellest koosnevad või sellest valmistatud tooted (P8_TA(2015)0456),
- Euroopa Parlamendi 3. veebruari 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 87705 × MON 89788 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist (P8_TA(2016)0040),
- Euroopa Parlamendi 3. veebruari 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 87708 × MON 89788 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist (P8_TA(2016)0039),
- Euroopa Parlamendi 3. veebruari 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba FG72 (MST-FGØ72-2) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist (P8_TA(2016)0038),
- Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21 või neist neljast komponendist kahe või kolme kombinatsioonina esinevat geneetiliselt muundatud maisi sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud tooteid (P8_TA(2016)0271),
- Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, mis käsitleb geneetiliselt muundatud nelgi (*Dianthus caryophyllus* L., liin SHD-27531-4) turule laskmist (P8_TA(2016)0272),
- Euroopa Parlamendi 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisiliini MON 810 külviseemnete turule laskmise luba (P8_TA(2016)0388),
- Euroopa Parlamendi 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 810 toodete turule laskmist (P8_TA(2016)0389),
- Euroopa Parlamendi 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lastakse viljelemise eesmärgil turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11 (SYN-BTØ11-1) seemned (P8_TA(2016)0386),
- Euroopa Parlamendi 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lastakse viljelemise eesmärgil turule geneetiliselt muundatud maisi 1507 seemned (P8_TA(2016)0387),

- võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 106 lõikeid 2 ja 3,
- A. arvestades, et 11. novembril 2010 esitas Dow AgroSciences Europe Madalmaade pädevale riiklikule asutusele määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklite 5 ja 17 kohase taotluse maisi DAS-40278-9 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toidu, toidu koostisosade ja sööda turule laskmiseks; arvestades, et nimetatud taotlus hõlmas ka geneetiliselt muundatud maisi DAS-40278-9 turule laskmist seda sisaldavates või sellest koosnevates toodetes, mis on ette nähtud peale toiduks ja söödaks kasutamise ka teisteks samasugusteks kasutusviisideks nagu mis tahes muu mais, välja arvatud viljelemiseks;
- B. arvestades, et Euroopa Toiduohutusamet (EFSA) võttis 26. oktoobril 2016 kooskõlas määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklitega 6 ja 18 vastu positiivse arvamuse, mis avaldati 5. detsembril 2016¹;
- C. arvestades, et maisis DAS-40278-9 tekib valk AAD-1, mis annab maisile tolerantsuse 2,4-diklorofenoksüädikhapet (2,4-D) ja arüloksüfenoksüpropanoaati (AOPP) sisaldavate herbitsiidide suhtes;
- D. arvestades, et sõltumatutes uuringutes on väljendatud muret seoses riskidega, mida toimeaine 2,4-D võib põhjustada seoses embrüo arengu, kaasasündinud väärarendite ja sisesekretsioonisüsteemi häiretega; arvestades, et puudub selgus, kas ja mil määral sisaldavad 2,4-D tooted ülimürgiseid lisandeid dioksiine ja furaane, millel on kantserogeenne ja sisesekretsiooni kahjustav toime inimestele ning mis püsivad keskkonnas kaua ja akumulereuvad toiduahelas²;
- E. arvestades, et toimeaine 2,4-D heakskiitu uuendati 2015. aastal; arvestades, et tunnistatakse selliste lisandite nagu dioksiinid ja furaanid esinemist allpool teatavat taset; arvestades, et taotleja ei ole veel esitanud teavet kõnealuse aine võimaliku mõju

– Euroopa Parlamendi 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud puuvilla 281-24-236 × 3006-210-23 × MON 88913 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist (P8_TA(2016)0390),

– Euroopa Parlamendi 5. aprilli 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × 59122 × MIR604 × 1507 × GA21 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud toodete ja samuti geneetiliselt muundatud maisi (milles on kombineeritud kaks, kolm või neli Bt11, 59122, MIR604, 1507 ja GA21 transformatsiooni) turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (P8_TA(2017)0123).

¹ Kättesaadav järgmisel aadressil: <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4633>
² <http://www.pan-europe.info/sites/pan-europe.info/files/public/resources/reports/pane-2014-risks-of-herbicide-2-4-d.pdf>

kohta sisesekretsioonisüsteemile¹;

- F. arvestades, et luba importida liitu maisi DAS-40278-9 toob kahtlemata kaasa selle suurema kasvatamise mujal maailmas, näiteks USAs, Brasiilias ja Argentinast, mis omakorda suurendab 2,4-D- ja AOPP-põhiste herbitsiidide kasutamist; arvestades, et sõltumatutes uuringutes on väljendatud muret ka seoses suurte lünkadega võrdleva hindamisel, tõsiste puudujääkidega toksikoloogilisel hindamisel (nt söödauringus ei nõutud kogu taime testimist, ei uuritud pikaajalisi või kumulatiivseid mõjusid, ei arutatud mõju reproduktiivsüsteemidele, samuti esines puudusi loomuuuringute meetoodikas) ning ebaselgete tulemustega immuunsüsteemile avalduva võimaliku mõju hindamisel²;
- G. arvestades, et liikmesriigid esitasid kolmekuulise konsulteerimisperioodi jooksul palju kriitilisi märkusi; arvestades, et need märkused puudutasid muu hulgas järgmist: puuduvad või ebapiisavad andmed, puuduvad selgitused, vasturääkivad väited taotluses, puudulik katseplaan, puuduvad uuringud, nt seoses allergeensusega, ohutuse hindamise uuringute küsitavad tulemused, puuduv 90-päevane subkrooniline mürgisuse uuring kogu toiduaine kohta, mistõttu ei ole võimalik hinnata sellest maisist valmistatud toodete tarbimisega seotud võimalikke riske, ning riskihindamisel arvesse võetud uuringute valik ja nende kavandamine³;
- H. arvestades, et vaatamata kõigile neile probleemidele ei pidanud EFSA maisist DAS-40278-9 saadud toidu/sööda turustamisjärgset järelevalvet vajalikuks;
- I. arvestades, et määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises toiduahela ja loomatervishoiu komitees 27. märtsil 2017 toimunud hääletusel arvamust ei esitatud; arvestades, et 16 liikmesriiki hääletasid vastu, samas kui poolt hääletasid ainult 9 liikmesriiki, kes esindavad liidu elanikkonnast vaid 36,22 %, ning 3 liikmesriiki jäid erapooletuks;
- J. arvestades, et komisjon taunis nii oma 22. aprillil 2015 esitatud seadusandliku ettepaneku (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1829/2003 seoses liikmesriikide võimalusega piirata oma territooriumil geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamist või see keelata) seletuskirjas (COM(2015)0177) kui ka 14. veebruaril 2017 esitatud seadusandliku ettepaneku (millega muudetakse määrust (EL) nr 182/2011) seletuskirjas asjaolu, et pärast määruse (EÜ) nr 1829/2003 jõustumist on komisjon loa andmise otsused vastu võtnud ilma liikmesriikide komitee toetava arvamusega, ja et

¹ Komisjoni 13. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) nr 2015/2033, millega uuendatakse toimeaine 2,4-D heakskiitu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta ning muudetakse komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa (ELT L 298, 14.11.2015, lk 8).

² Bauer-Pankus ja Then: *Testbiotech comment on EFSA Scientific Opinion on an application by DOW AgroSciences LLC (EFSA-GMO-NL-2010-89) for placing on the market the genetically modified herbicide-tolerant maize DAS-40278-9*, kättesaadav aadressil: <https://www.testbiotech.org/node/1862>

³ Vt EFSA küsimuste loetelu, küsimuse nr EFSA-Q-2010-01326 G lisa, kättesaadav aadressil: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2010-01326>

toimiku tagasisaatmine komisjonile lõpliku otsuse tegemiseks, mis oli varem kogu menetluse puhul väga erandlik, on geneetiliselt muundatud toiduainete ja loomasööda lubamist käsitlevate otsuste langetamisel muutunud tavapäraseks; arvestades, et komisjoni president Juncker on sellist tava juba mitmel korral ebademokraatlikuks nimetanud ja hukka mõistnud¹;

- K. arvestades, et 28. oktoobril 2015 lükkas Euroopa Parlament esimesel lugemisel tagasi 22. aprilli 2015. aasta seadusandliku ettepaneku², millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1829/2003, ja palus komisjonil see tagasi võtta ja esitada uus ettepanek;
- L. arvestades, et määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes) põhjenduses 14 sedastatakse selgelt, et „Kui arutatakse muid eriti tundlikke valdkondi, eelkõige maksustamist, tarbijate tervist, toiduohutust ja keskkonnakaitset käsitlevate rakendusaktide eelnõusid, väldib komisjon tasakaalustatud lahenduse leidmise eesmärgil oma tegevuses nii palju kui võimalik vastuollu minemist apellatsioonikomitees valdavaks kujuneda võiva seisukohaga, mille kohaselt rakendusakt ei ole asjakohane.“;
1. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu ületab määruses (EÜ) nr 1829/2003 sätestatud rakendamisevolitusi;
 2. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu on vastuolus liidu õigusega, sest see on vastuolus määruse (EÜ) nr 1829/2003 eesmärgiga, milleks on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 178/2002³ sätestatud üldpõhimõtetega luua alus inimeste ja loomade elu, tervise ja heaolu, keskkonna ja tarbijate huvide kõrge kaitstuseastme tagamiseks seoses geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamisega, tagades samal ajal ka siseturu tõhusa toimimise;
 3. palub komisjonil oma rakendusotsuse eelnõu tagasi võtta;
 4. kutsub komisjoni üles peatama rakendusotsuste vastuvõtmise geneetiliselt muundatud organismide loataotluste kohta, kuni loa andmise korda on muudetud eesmärgiga kõrvaldada puudused kehtivas korras, mis on osutunud ebasobilikuks;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

¹ Näiteks Euroopa Parlamendi täiskogu istungi avakõnes, mis on lisatud poliitilistele suunistele järgmisele Euroopa Komisjonile (Strasbourg, 15. juuli 2014) ja 2016. aasta kõnes olukorrast Euroopa Liidus (Strasbourg, 14. september 2016).

² Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0379.

³ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.